

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De dedicatione basilice sancti michaelis archangeli. Cap[itulum]. cxxx.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De sanctis in mēse septēbris occurrētibus. Fo. cccxxvij.

illuminatur: et facta terremoto aperitur: cuius
crique captiui solutis vinculis liberantur. Eadē
q̄ nocte sp̄s crucifixus regi dacie apparuit: et
dixit: q̄ peccata eius ip̄m iterato crucifixe-
rant: et q̄ nisi ecclesiā sancto martyri vincello
conderet peccatorum veniam minime perciperet:
vnde ex hoc rex territus: ecclesiam cum mo-
nasterio ordinis sancti benedicti sancto marty-
ri fabricauit: et bonis suis largitus donauit:
vbi et sanctorum corpus eius requiescit miraculis
clarens. Passus est autē. iij. kalē. octobris.

De sancto maximo martyre. Ep̄. cxxvij.

Maximus

martyr passus est sub Decio
cesare optimo autem p̄consu-
le apud asiam
ciuitatem: quam ingressus de-
cius maximum detentum: dū
ad sacrificia deorum cōpellere non posset. Iussit
eum fustibus cedi: deinde in equiteo leuatum
grauiter exungulari. Ira vt carnes vna cū san-
guine in terram defluerent. Tunc martyr do-
m̄ni diceret tormenta sibi non dolere: sed vn-
tionem inferre. Iussu p̄consulis mandante
decio extra ciuitatem eductus: ibiq̄ lapidibus
obrutus occubuit. iij. kalen. octobris. Sepul-
tuus est a xp̄ianis iuxta murū ciuitatis memo-
ria nois eius a fidelibus desuper edificata.

De sancto exuperatio ep̄o. Ep̄. cxxix.

Exuperan

tius ep̄s claruit apud tolosanam
ciuitatem. Qui beatus vir ip̄ius
urbis pontifex: quantum sibi
extiterit parcus quantumq̄ al-
tis largus sanctorum hieronymus
memorabilis profectus est re-
latu. Qui et dominus cōfessor in
clytus quarto kalen. octobris. in xpo feliciter
requieuit: sepultus in ecclesia tolosana: vt ait
ado in martylogio.

De dedicatione basilice sancti mi-
chaelis archangeli. Ep̄. cxxx.

Dedicatio ba-

silice sancti michae-
lis archangeli dupli-
citer nominatur: scz
dedicatio basilice: et
memoria ip̄ius. Di-
citur autē dedicatio
eo q̄ hac die locū ei-
sue templum in mon-
tē gargano sibi dedicatū fuisse. michael. archan-

gelus reuelauit. Cum enim vt dictum est supra
in eius apparitione octauo idus maij: sanctus
archangelus michael in monte gargano: spon-
tibus fidelibus contra neapolitanos adhuc gē-
tiles victoriam miraculose contulisset. Spon-
tini quoq̄ ante os spelunce: vbi archangelus:
apparuerat: quorūdie orationibus vacarent: si
pontini adhuc dubitabāt: an predictum locum
ingredi vel dedicare deberent. Tūc episcopus
dixit super his romanum pontificem consulen-
dum: qui super hoc requirendam decreuit ar-
changelī voluntatem. Instantibus ergo cūctis
triduo ieiunio apparuit in hac die michael ar-
changelus episcopo: dicens nō esse opus ip̄am
quam edificauerat ecclesiam dedicari. Ipe em̄
qui condiderat: ipse et cōsecrauerat: precepitq̄
vt die sequenti locum cum populo ingrediens
ip̄sum precibus frequentaret et specialem suū
patronum sentiret: deditq̄ eis predictę conse-
crationis signum: vt scilicet ab oriente per po-
sterulam ascenderent: et ibidem marmorū vesti-
gia hominis impressa viderent. Vane igit ep̄
scopus et populus ad locū veniunt et introgres-
si cryp̄tam magnam: et tria altaria inuenerunt:
quorum duo in australi parte posita erant tertio
um nō in orientali venerandum: et rubeo pallio
circumtectum: vbi celebratis missarum solen-
nijs: vestigia: vt archangelus p̄dixerat inuen-
runt: et omnes ad propria cum gaudio redierūt.
In eadem spelunca aqua lucida et nimium dul-
cis emanat: que post communionem sumpta di-
uersas egritudines sanat. His auditis papa in
honorem sancti michaelis et omnium beatorū
spirituum hunc diem: videlicet tertio kal. octo-
bris per totum orbem statuit celebrandū. Di-
citur etiam hoc festum memoria: eo q̄ in ip̄so:
vt dictum est omnium angelorum memoria agi-
mus. Circa quod sciendum est: q̄ sicut dionysius
pontifex in libro de celesti hierarchia. Omnium
angelorum sunt tres hierarchie: et nouē ordines:
ita q̄ quelibet hierarchia tres ordines conti-
net: et dicitur a hieron: quod est sacra: et archos
princeps: quasi sacri principatus. Superior au-
tem hierarchia continet seraphim: cherubin: et
thronos. Media dominationes: virtutes: et po-
testates. Ultima nō principatus: archangelos:
et angelos. Eorū autē ordinatio et dispositio po-
test videri per simile in terrenis. Nam ministro-
rum qui sunt sub vno rege: quidam operantur
immediate circa personam regis: sicut consilia-
rii et assessores et cubicularii: q̄ similes sunt prime
hierarchie. Quidā circa regimen regni in
cōi: vt principes milites et iudices: et hi sunt si-
miles secunde. Quidam autem operantur circa
regimen alicuius partis regni: sicut prepositi
et basili: ac presides: et hi sunt similes tertie.
Tres igitur ordines prime hierarchie acci-
piuntur: in quantum deo assistunt. Ad hoc autē
tria necessaria sunt: scilicet summa dilectio: et

hoc quantum ad seraphim qui interpretant ardē res. Perfecta cognitio: et hoc quantum ad cherubim: qui interpretant plenitudo scientie. Perpetua fructio siue quietatio: et hoc quantum ad cherubim: quia in eis deus sedere dicitur: dum eos in se quiescere facit. Tres autē ordines meritis hierarchie accipiuntur: in quibus habent regere vniuersitatē hoim in cōmuni. Et hoc consistit in tribus. Primo in presidēdo siue imperando: et hoc pertinet ad ordinē dominatonū qui alijs inferioribus p̄sunt: et eos in diuinis dirigitur: ac eis imperant. Secūdo in operando: et hoc pertinet ad ordinē virtutū: quibus nihil est impossibile exequi quod mādatur: et ideo eis attribuit opatio miraculor. Tertio in arcendo et expellēdo contraria impedimēta: et hoc p̄tinet ad ordinē potestatiū: qui habēt arcere demones et cōtrarias potestates. Tres hō ordines vltimē hierarchie accipiuntur s̄m qd habent regimē limitatū et determinatū. Nā quidā p̄sunt vni p̄uincie: et hī sunt de ordine principatus: si cut erat princeps persarū: qui p̄ceperat p̄s: de quo habet danielis. x. Quidā p̄sunt vni multitudinis vel ciuitati: et hī dicunt archāgel. Quidam hō cuiuslibet p̄sone singulari: et hī sunt angelī: et ideo āgelī minora: archāgelī hō maiora nū clare dicitur: qz bonū multitudinis dignius q̄ bonum vni? hoīs. Decet aut nos necdum in hac solennitate: sed cōtinue oēs istos angelos honorare p̄pter vñ rationes. Primo qz sunt custodes nostri. Cuiuslibet em̄ homini dant duo angeli: vn? malus ad exercitiū: alius bon? ad custodiendū. Effect? aut angelice custodie in homine triplex assignari p̄t. Prim? est: vt p̄ficiat in aīa in bonū gratie. Et hoc facit angelus tribus modis. Primo oē impedimentum ad bonū remouēdo. hoc significatū est etodī. xij. vbi angelus percussit p̄mogenita egypti. Secūdo p̄gritā excitando: qd significat zacharie. iij. Angelus dñi excitauit me quasi virū q̄ suscitaf a somno. Tertio in viā penitētie ducēdo et reducendo: quod significatū est tobīe. v. in angelo q̄ eum duxit et reduxit. Scōs effectus est: vt aīa non cadat in malum culpe: Et hoc facit angelus tribus modis. Primo impediendo peccatū futurum ne fiat: hoc significatū est numeri xxiij. in balaam qui ad maledicendum israel pergens ab angelo in viā impeditus est. Secūdo increpando preteritum: vt ab eo quis recedat: quod significatū est iudicū secūdo. Cum angelus filios israel de preuarcatione increpasset: ipsi eleuauerunt vocem etc. Tertio quasi violentiam inferendo: vt a presentī eripiat: quod significatū est in violenta educatione loth de sodoma. gen. xix. Tertio effectus est: q̄ si aīa ma cadit postmodum resurgat. Et hoc facit etiam tribus modis. Primo mouendo cor ad contritionem: quod significatur tobīe. xi. vbi tobias iunior: ad documentū angeli de felle p̄ quod

intelligitur contritionis amaritudo: insulit p̄tri oculos: scz cordis. Secūdo purgando labia ad confessionem: quod significat esa. viij. vbi p̄ angelum labia esate purgant. Tertio cōgaudēdo ad satisfactiōē. luc. xv. Gaudū est angelis dei super vno peccatore etc. Secūdo debem? eos honorare: quia sunt ministratores nostri. Hebr. i. Omnes sunt ministratores spūs etc. Omnes em̄ propter nos mittuntur: quia superiores ad medios: medi? ad infimos: et infimi ad nos. Et hoc quidā cōpetit. Primo contrariū diuine: in hoc em̄ manifestat diuina bonitas: q̄ tum nostram salutem diligit: dum nobilissimos spūs et sibi intima charitate vnitos: ad nos dirigit et transmittit. Secūdo charitati angelice. Cum em̄ charitatis ardentis sint: maxime desiderant aliorū salutē. Ideo q̄ vt nos mittant lex exigit angelice charitatis. Tertio humane indigētie. Mittunt em̄ angeli ad insāmandū affectum ad dilectionē: vnde in hui? figura legunt missi in curru igneo. iij. Reg. vi. Ad illū minandū intellectū ad cognitionē: figura hui? apoc. x. in angelo q̄ habebat librū apertū in manu sua. Ad corroborādū oē p̄fectū vsqz in p̄fectionē. hui? figura. iij. Reg. xix. Angelus portauit helle panē subcinericiū: et vas aque: et cōmedit: et bibit: et ambulauit in fortitudine cibi illius vsqz ad montem dei. Tertio honorādū sunt: qz sunt fratres et cōcines nostri. Scōs em̄ electi assumuntur ad ordines angelorū: quidam ad superiores: quidā ad inferiores: quidā ad medios s̄m diuersitate et exigētia meritor: lz brā virgo sup oēs fuerit exaltata. Et hoc grego. in quadā homelia p̄ plīta verba insinuare videt. Quarto qz sunt aīaz n̄az in celis portatores. Et hoc facit triplici modo. Primo viā p̄parādo. malach. ij. Ecce ego mitto angelū meū et p̄parabit viā etc. Tertio p̄ viā p̄paratā in celum bainādo. Exo. xxij. Ecce ego mitto angelum meū q̄ te cust. in viā: et indu. in ter. quā p̄nt. patrib? tuis. Tertio i celo collocādo. luc. xv. factū est vt moreret medic? et portaret ab angelis in sinū abrahe. Quarto qz sunt orōnū n̄az ante deū presentatores: ipsi em̄ primo orōnes n̄as deo presentāt. tob. xij. qm̄ orabas tu cū lachry. et sepeli. mox. ego obtuli orationē tuā dño. Secūdo ibidē p̄ nobis allegant. zach. i. Nūdit angelus dño et dicit: dñe exerci. vsqz quo non miserebe. iuda xv. hierusalē quib? irat? es etc. Tertio dei sententiā gratiā nobis renunciādo. danielis. ix. dī. Et gabriel ad eū volās dicit. Ab cōradio p̄cū tuarum egressus est sermo. glo. i. sententia adeo. et infra. Ego aut ventur indicarem tibi etc. Sexto sunt honorandi qz sunt regis eterni nobilissimi milites: s̄m quod dicit iob. xxxv. Nunquid est numerus militū ei? vidim? autē q̄ in militib? alicut? regis: quidā sp̄ in aula regia cōmorant? regē associāt: quidā ciuitates et castra custodiūt? p̄seruāt: quidā hō regi inimicos expu

De sanctis in mēse septēbris occurrētibus. So. cccxxviii.

gnant. Ita horū militū xp̄i: quidā in celo empyreo semper regē regū associant: et ad eius honore cantica leticie et glorie cantāt: dicētes: sanctus sanctus sanctus etc. Esa. vi. Irē benedictio et claritas et sapientia etc. apoc. vii. Alij autē custodiunt ciuitates et villas: illi. i. qui nobis sunt ad custodiā deputati. Esa. lxi. Sup̄ muros tuos hierusalē constituit custodes. Alij x̄o dei iūmicos. i. demones expugnant. apoc. xii. Factū est preliū magnum in celo. i. in ecclesia militante fm̄ vnam expositionē: michael et angelū eius prelia. cū dracone etc. Septimo et vltimo q̄ sunt tribulato: cōsolatores. zach. primo. Angelus qui loquebatur in me verba cōsolatoria. hoc autem faciunt tribus modis. Primo confortado et roborado. dan. xi. Eū daniel corruislet retigit eū angelus dicens. Noli timere par tibi: confortare et esto robustus. Secūdo ab im patientia conseruado. ps. Angelis suis mandauit de te. et infra. In manibus porta. te: ne for. offen. ad lapidē pedē tuū. Tertio ip̄am tribulationē refrigerando et minuendo. Et hoc signifi carur dan. iij. vbi angelus dñi cū tribus pueris descendit in fornacem: et fecit mediu fornacis quasi ventum rosas flantem.

De sancto Maximo episcopo. Ea. cccxi.

Maximus

ep̄s ap̄o r̄egyriūm ciuitatē claruit. Qui de vico q̄ dicitur de confor to ortus parentibus xp̄ianis ab infancā virtutib⁹ et sacris litteris erudit⁹: relicto seculo insulam lerinenſis monasterij petijt: vbi monachus factus

omni sanctitate pollebat. Multasq; infidias diaboli perpeſſus deuict: postea x̄o factus est abbas monasterij successorq; sancti honorati. Quaz diabolus nocte quadā exerrere volens eidē in forma horribili apparuit: sed signo crucis edito cōfessim euanuit. Noxq; sanctus fecit bractare cepit. Qui decubenti rursum demon in specie draconis se ostendit: sed cū orasset ad dñm monstrū depellitur: et sanctus protinus a febre curatur. Nocte quadā orationis gratia ad litras egressus: vidit nauē ad portū appulsiſſe: cuius naute ad eū venēr: eidemq; dicunt q̄ fama eius ad syrie partes conuolauerat: multusq; populus eū desiderabat: vbi si vellet accedere multū dño populum posset acquirere: offerentes se illum in sua nauē uecturos. Qui diaboli figmenta perpendens orauit: et signo crucis edito: nauis fantastica cū nauis disparuit. Electus deinde a populo in ep̄m r̄egyne ciuitatis gregē dominicū verbis nūtritebat et exēplo: qui etiā basilicā sancti albanū intra castellū r̄egyri construxit. Ad quā edifi-

candā dum pauci boues eo presente columnas facilliter traherēt. Absente x̄o plurimi trahere nō possent: vocatus ep̄s vidit demonē in forma paruū ethiopsis plauſtro infidentē. Quē postq; sua orōne fugauit: boues opus solitū etiam in eius absentia celeriter perfecērūt. Cum autē reliquias ad ecclesiam consecrandā deferrent: puer quidā frater r̄egyri diaconi de muro lapsus cecidit et expirauit. Cuius corp⁹ diacon⁹ in cubile ep̄i collocauit. Ad cuius p̄ces finito officio maximus thalamū ingressus puerū orationē suscitauit. Al's etiā filiā cuiusdā vidue nobilis ciuitatis defunctā: motus maternis lacrymis ad vitam reduxit. Adolescentulum insup̄ morsu rabidi canis extinctū: sua oratione pristina vite restituit. Lanē quoq; qui multos laniauerat: leui ictu baculi pemir: vulnera etiā cūctis inflicta sanauit. Quēdam hoīem quē bos corrupta ferēs eniscerauerat: vulnerib⁹ alligatis: infra dies septē sanū effecit. Ecce quendā qui ab annis. xv. lumen oculorum amiserat: dum ad maruinū pergeret: et pedib⁹ ip̄m cepisset: osurius postulatus: signo crucis edito prorinus illuminauit. Obituū autē suū et presciuit et predictit. Et in stratu proprio quasi leui sopore derentus spiritū emisit. iij. kalen. octobris. Cuius corpus p̄tinuo miro odore fragrauit. Sed dū in eius exequiis puella nup̄ defuncta loculo viri sancti substracta fuisse: protinus a mortuis resurrexit: et vna cum ceteris corporū sepulture interfuit: et deum collaudare cepit. Sicq; sepultus est in ecclesia sancti petri r̄egyne ciuitatis: vbi iacet miraculis clarus.

De sancto Hieronymo presbytero et doctore. Ea. cccxii.

Hieronymus

presbyter et doctor eximius filius eusebii viri nobilis oppido stridonis: quod dalmatic quōdam p̄anonicq; cōfinitum fuit: exiit orundus. Hic adhuc puer romā adijt: vbi literis grecis et latinis et hebraicis plene eruditus est. In arte grāmatica donatum: in rhetorica autē preceptore habuit victorinū: scripturis autē diuinis exercitabatur die ac nocte: et inde hausit auidē: quod postmodum effudit abūde.

Quodas x̄o tempore sicut ip̄s in ep̄stola ad custochium refert: dum de die tullii: de nocte platonem auidē legeret: eo q̄ sermo sibi incultus in libris p̄pheticis non placeret: circa mediam quadragesimā subita febre corripit: adeo vt calore iam vitali deficiente exequie funeris pararentur. Subito igitur in extasi ad tribunal summi iudicis rapitur: et cuius cōditionis esset interrogatus: xp̄istianū se fore profitef-